

REPUBLIKA SLOVENIJA

KABINET PREDSEDNIKA VLADE

Magnetogram ni lektoriran!

**MAGNETOGRAM
NOVINARSKÉ KONFERENCE
PRESEDNIKA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE JANEZA JANŠE**
(Ljubljana, 4. januar 2007)

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Lep pozdrav vsem skupaj. V zadnjih dneh se je pojavilo nekaj dilem v zvezi z razglasitvijo ekološko ribolovne cone v Jadranskem morju. Gre za zgodbo, ki bi ji lahko rekli »zgodba o verodostojnosti«. Slovenija, Italija, Hrvaška in Evropska komisija so se junija leta 2004 dogovorili, da se zaščitno ekološko ribolovna cona, ki jo je razglasila Hrvaška, ne bo uporabljala za države članice Evropske unije. Ta dogovor je bil kasneje implementiran v številne evropske dokumente, ki jih je Hrvaška sprejela. V tem trenutku ta dogovor predstavlja del hrvaških pristopnih oziroma predpristopnih zavez za članstvo v Evropski uniji.

Glede na to, da »zgodba o verodostojnosti«, ki se je pojavila ob tem zadnjem zapletu, ni prva, mi dovolite, da na kratko povzamem tudi zgodovino podobnih zapletov. Najbolj znan je t.i. »sporazum Drnovšek-Račan«, kjer sta se vladi dveh držav - Slovenije in Hrvaške dogovorili o trajni rešitvi mejnega vprašanja s parafiranjem tozadevnega meddržavnega sporazuma. Ta sporazum kasneje v hrvaškem Saboru ni bil ratificiran. To je najbolj znan primer in nespoštovanje dane besede s strani vlade sosednje države. V tem konkretnem primeru je kasneje imelo negativne posledice na vrsto drugih odprtih zadev, ki jih je potrebno ali pa, ki bi jih bilo potrebno rešiti med državama. Naslednji tak primer ne-držanja dane besede je dogovor o tem, da bo v zvezi s problemom varčevalcev nekdanje podružnice Ljubljanske banke v Zagrebu presojal Mednarodni denarni sklad. Ta dogovor je bil dosežen, vendar se je kasneje sosednja država premislila. Naslednji del zgodbe o verodostojnosti je Brionska izjava o izogibanju incidentov. Obe državi, oziroma vladi obeh držav, sta se takrat dogovorili, da se bosta izogibali ravnanjem, ki bi kakorkoli spreminjali stanje na dan 25.6.1991 in vse probleme, ki izhajajo iz nerešenih vprašanj reševali v dogovoru, strpno, brez enostranskih dejanj. Kljub temu je po podpisu te izjave prišlo do zapletov na meji pri Hotizi. Te zaplete smo kasneje s posebnim dogovorom rešili. Prišlo pa je tudi do enostranske, oziroma do poskusa enostranske razmejčitve epikontinentalnih pasov v Jadranu med Slovenijo in Italijo. Slovenija je bila prisiljena na tisto dejanje reagirati s spremembo lastne zakonodaje, s katero je zaščitila svoje suverene pravice, kot pomorske države v Jadranskem morju.

Razlika med tem zadnjim zapletom in prejšnjimi tremi je v tem, da prvi trije predstavljajo dilemo, zaplet ali pa težavo v bilateralnih odnosih med Slovenijo in Hrvaško. Ta zadnji problem, pa je predvsem problem med Hrvaško in Evropsko unijo. Znotraj Evropske unije sta posebej involvirani dve državi - Slovenija in Italija, kot sosednji državi. Ta zaveza, ki jo je Hrvaška prostovoljno dala junija leta 2004, je postala del evropskih dokumentov, ki jih Hrvaški ni nihče vsiljeval - je nanje prostovoljno pristala. Svet Evropske unije je decembra lanskega leta, ko je bilo očitno, da bodo zaradi tega vakuuma - ki je na Hrvaškem nastal, ker ni še nove vlade in ni formiran nov Sabor - nastale težave, ki jih v roku do 31.12.2007 ne bo možno rešiti, ponovno opozoril Hrvaško, da je potrebno spoštovati obveze, ki jih je Hrvaška sprejela.

Izjava, ki jo dal 30.12. komisar Olli Rehn - komisar pristojen za širitev v imenu Evropske komisije, je izjava, ki pozdravila tudi slovenska vlada. Ta izjava upošteva objektivno stanje na Hrvaškem, kjer ni vlade, ki bi imela polna pooblastila in ni novega parlamenta, ki bi se konstituiral po volitvah. Slovenija jemlje na znanje to dejstvo

in pričakuje, da bo sosednja država takoj, ko se bo konstituiral nov Sabor in ko bo prisegla nova vlada, to vprašanje rešilo. Rešitev tega vprašanja je enostavna. Treba je spoštovati dano besedo in se držati obvez, ki si jih sam sprejel oziroma, ki jih je Hrvaška prostovoljno sprejela. Kakšne koli drugačne rešitve od tistih, ki so bile skupno dogovorjene so možne samo, če se vsi tisti, ki so sodelovali pri tem dogovoru strinjajo z novo rešitvijo.

Kar se tiče Slovenije je rešitev, ki je bila dogovorjena junija leta 2004 dobra. Slovenija se ne čuti dolžna predlagati kakšno drugo rešitev. Slovenija bo vztrajala na tem, da ta rešitev ostane ali pa, da tisti, ki se s takšno rešitvijo ne strinja, ponudi boljšo. Zaenkrat takšne boljše rešitve, oziroma kakšnega novega predloga, Slovenija še ni dobila. Ta problem je nekaj, kar je na žalost poseglo v sam začetek slovenskega vodenja Evropske unije. Slovenija je naredila vse, da se izogne, da bi to zaznamovalo začetek zelo odgovorne naloge - nekaj, kar želimo opraviti verodostojno, kvalitetno in brez tega, da bi ta položaj izkoriščali za to, da z neke boljše pozicije, kot pa jo Slovenija ima sicer, reši določena odprta bilateralna vprašanja.

Po drugi strani pa Slovenija nikoli ne bo pristala na to, da jo položaj predsedujoče Svetu Evropske unije odmakne od tega, da bi branila svoje legitimne nacionalne interese - če je kdo računal na to, se je pač zmotil. Ta vmesni čas, do katerega smo pripravljeni čakati - na bodisi realizacijo dogovora, ki je zdaj tudi del hrvaške evropske predpristopne agende, bodisi na predlog nove rešitve, ki je bila sprejemljiva za vse vpletene strani - ta čas bo potekel zelo kmalu. Gre za nekaj dni in Slovenija ponovno opozarja na to, da te rešitve v nedogled ne bo možno prelagati. Mi smo pravočasno nekaj mesecev pred iztekom lanskega leta opozorili, da se čas izteka, da upoštevamo notranjepolitično stanje, kakršno v vsaki državi nastane v času volitev in takoj po tem, ko pač država nima vlade z polnimi pooblastili novega parlamenta. Vendar pa to nobene države ne odvezuje od spoštovanja danih mednarodnih obvez. Torej, rok za slovensko vlado je enak, kot je rok za Evropsko komisijo. Pričakujemo rešitve takoj, ko bo konstituirana nova vlada in ko bo lahko hrvaški parlament v novi sestavi sprejemal tozadevne odločitve.

Kar se tiče odškodovanja tistih, ki so ali pa, ki bi lahko bili prizadeti v tej situaciji, ki jo objektivno diktira ta vmesni čas - gre predvsem za nekaj deset slovenskih ribičev - bo škoda, ki nastaja ali, ki bi lahko nastala temu podjetju in ljudem, povrnjena. Pričakujemo pa, da bo ta čas, ko se lahko pogovarjamo o tem, da lahko nastane škoda čim krajši.

Ne glede na to, kar sem zdaj dejal, stanje na Jadranskem morju z 1. januarjem leta 2008 v pravnem smislu ni v ničemer spremenjeno. Za nas velja dogovor, ki je bil dosežen, Stanje, ki se zdaj skuša vzpostaviti, v ničemer ne posega v suverene pravice, ki jih ima Slovenija v Jadranskem morju in v nobeni točki ne more prejudicirati kakršne koli končne rešitve ali dogovora o meji na morju med Slovenijo in Hrvaško.

Torej, če ponovim še enkrat popolnoma jasno. Za Slovenijo je rešitev, ki je bila dogovorjena med Slovenijo, Italijo, Hrvaško in Evropsko komisijo leta 2004 dobra, sprejemljiva in lahko z njo živimo naprej. V kolikor kdorkoli od ostalih strani, ki so bile udeležene v tem pogovoru, smatra, da ta rešitev ni dobra, mora ponuditi novo. Vendar mora biti ta sprejemljiva za vse. Torej, na potezi ni Slovenija. Slovenija v tem trenutku in do tega trenutka dokler ne bo eventualne nove rešitve vztraja na tem, da se ohrani obstoječa, ki je bila skupno dogovorjena.

So kakšna vprašanja na to temo?

MARJA NOVAK (REUTERS): Zanima me, če do rešitve ne bo prišlo npr. do 20. januarja, recimo, kaj bo potem naredila Slovenija, kaj bo naredila Evropska unija? Še to me zanima, kaj vas bolj moti: to, da Hrvaška dela proti dogovorom; ali da ta cona na nek način že prejudicira mejo s Slovenijo, morsko mejo?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Torej, ni Slovenija tista, ki je na potezi. Rešitev, ki je bila dogovorjena junija leta 2004, je za Slovenijo dobra in sprejemljiva in jo bomo upoštevali še naprej. Takšnega dogovora ni

možno enostransko prekiniti. V kolikor kdo drug ne bi spoštoval tega dogovora in počel kaj, kar bi kateri od ostalih udeleženih strani v dogovoru povzročalo škodo, potem bo šla ta škoda na račun tistega, ki dogovor krši.

DENIS SARKIĆ (VEST.SI): Gospod premier ali ste se morebiti slišali s kom na hrvaški strani - morebiti z vašim prijateljem Ivom Sanaderjem – in govorili o tej temi? Hvala.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: O tej temi smo govorili večkrat oziroma pogovori so tekli na različnih nivojih - tudi na najvišji vladni ravni, tudi v zadnjih dneh. Vendar nismo prejeli oziroma nismo slišali nobene nove rešitve. Upošteevamo pa stanje kakršno je v sosednji državi. Slovenska vlada spoštuje oziroma bo upoštevala isti rok, kot ga je postavila tudi Evropska komisija. Pričakujemo predlog nove rešitve ali implementacijo dogovorjene rešitve takoj, ko bo konstituirani nov parlament na Hrvaškem in ko bo Hrvaška dobila vlado z polnimi pooblastili.

ILINKA TODOROVSKI (FINANCE): Zanima me. Ali lahko potrdite izjave, ki so se pojavljale v Rimu in Ljubljani iz diplomatskih krogov in sicer, da se Hrvaški primeru nespoštovanja dogovora obeta blokada štirih, petih, šestih pogajalskih poglavij?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Ne bi želel govoriti v imenu Evropske komisije, vendar, če preberete ali pa poslušate še enkrat izjave, ki jih dala Evropska komisija v zvezi s to dilemo, potem tudi ta možnost obstaja. Še enkrat pa ponavljam, da - če bi se to zgodilo – to ne bi bila neka sankcija s strani Evropske unije ali Evropske komisije. Ampak bi bila to prostovoljna odločitev države, ki se pogaja za članstvo v Evropski uniji, ki je pristala prostovoljno na pogoje, ki jih je potrebno izpolniti za takšno članstvo - in zdaj teh pogojev ne izpolnjuje. Torej, na potezi ni Evropska komisija, na potezi je država kandidatka, ki ima zelo jasno izbiro.

DOMEN SAVIČ (DNEVNIK.SI): Včeraj smo se pogovarjali z malimi ribiči v Izoli in so izrazili mnenje, oziroma željo, da bi tudi Slovenija uvedla podobno zaščitno ribolovno cono kot jo je Hrvaška. Vaš komentar? Pa še mogoče, govorili so tudi, ko smo pogovarjali z njimi so rekli, da od MNZ oziroma od Luške kapetanije niso prejeli nobenih navodil, kako naj se zdaj obnašajo, do kje lahko lovijo, kje ta meja, kaj ta meja pomeni, itn? Hvala.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Torej, če bi Slovenija dala kakšna nova navodila, bi to pomenilo, da pristaja na izvršeno dejstvo in na nelegitimno spreminjanje stanja. Za Slovenijo se ne v pravnem, ne v kakšnem drugem smislu 1. januarja leta 2008 ni nič spremenilo. Za nas velja odločitev, ki je bila dogovorjena med Slovenijo, Italijo, Hrvaško in Evropsko komisijo.

VESNA R. BERNARD (DNEVNIK): Kakšna so torej navodila vlade glede ravnanja policije v Piranskem zalivu?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Tudi ta navodila se niso nič spremenila. Tudi vloga slovenske policije v Piranskem zalivu se v zadnjih desetih letih ni nič spreminjala. Saj to isto vprašanje bi lahko postavili pred desetimi leti.

KATJA ŠERUGA (POP TV): Gospod predsednik, če lahko mogoče malo bolj konkretnije o tem... Pravite sicer, da je na potezi zdaj Hrvaška, ne Slovenija ali Evropska unija. Pa me zanima kaj po vaše, bi bila za Slovenijo recimo sprejemljiva rešitev, ki bi lahko predlagala Hrvaška? O nekaterih možnih modalitetah je že slišati, denimo tudi o tem, da je možno, da bi ta cona sicer bila razglašena, vendar se v praksi ne bi izvajala. Ali je to nekaj na kar bi Slovenija lahko pristala ali ne?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: To bi bilo nekoliko nenavadno spreminjanje evropske prakse. Ne samo, da je značilnost notranjih pravnih delov vsake pravne države, to da tisto, kar nekdo v pravni red sprejme, tudi izvaja, ampak je tudi evropska norma takšna, da tisto, kar se dogovoriš, pač izvajaš. Če zadeva ni v redu jo pač spremeniš. Se pravi, to za nas ne bi bila sprejemljiva rešitev in mislim, da tudi ne za Evropsko komisijo, saj

bi to zniževalo standarde, ki jih je Evropska unija že dosegla. Naj povem še enkrat: Ni Slovenija na potezi, da predlaga rešitev. Za nas je rešitev, ki je bila dogovorjena, v redu. Tisti, ki se mu ta rešitev ne zdi v redu, naj predlaga boljše rešitev, ki pa mora biti sprejemljiva za vse. To so evropska pravila in vsak, ki želi v Evropsko unijo, mora ta pravila spoštovati.

NATAŠA MARKOVIČ (KANAL A): Ribiči danes niso izpluli, ker se nekako bojijo, želijo si zaščite zunanjega ministrstva. Kako to komentirate?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Že prej, preden je nastopila ta situacija, se pravi, še v lanskem letu je slovenske ribiče obiskal minister za kmetijstvo skupaj z pristojnimi ljudmi iz Evropske komisije in jim zagotovil, da jim bo škoda, če bo nastala zaradi nepravnega ravnanja tretje strani, povrnjena. Torej, ta zagotovila lahko samo ponovimo.

SUZANA LOVEC (POP TV): Na drugo temo sicer, pa vendar...

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Lahko najprej to izčrpamo, če je še kdo? Prosim.

MAJA CERKOVNIK (STA): Mene zanima, če imate v bližnji prihodnosti načrtovano kakšno srečanje s hrvaško, italijansko stranjo ali pa z Evropsko komisijo na to temo - glede ekološke ribolovne cone?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Torej, z vsemi naštetimi smo bili v kontaktu v zadnjih dneh, tudi včeraj. Smo pripravljene tudi na srečanje, vendar mora nastati podlaga za to srečanje. Podlaga pa je nov predlog, nova rešitev - če kdo misli, da stara ni dobra. Zaenkrat takšne rešitve nimamo.

DENIS SARKIĆ (VEST.SI): Me pa zanima kako bi vi svetovali tem italijanskim ribičem, ki so plačali nekaj čez 8.000 kazni in so bili v bistvu ujeti včeraj? Kakšno pravno pomoč jim lahko vi svetujete kot premier ki vodi Evropsko unijo?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Mislite ribiški ladji, ki je bila zajeta v teritorialnih vodah?

DENIS SARKIĆ (VEST.SI): Tako, ja.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Ta incident nima neposredne zveze z ekološko ribolovno cono. Teritorialne vode držav ob Jadranskem morju so nekaj, kar se pač spoštuje.

SUZANA LOVEC (POP TV): Obetajo se nam nove podražitve. Mleko bo šlo gor, naj bi šlo ta mesec gor tudi meso, olje, sadje, zelenjava, testenine. Vaš komentar na to? Pa mogoče še podvprašanje: Nekateri menijo, da je k proračunskemu presežku v bistvu pripomogla prav inflacija. Še vaš komentar na to, prosim?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Kar se podražitev tiče, so vse tiste, ki so višje od dviga cen, ki jih zahteva neko povišanje vhodnih surovin, na kar v Sloveniji subjekti ne morejo vplivati, neupravičene. To je popolnoma jasno. Res pa je, da se vsem podražitvam zelo verjetno, tudi ob upoštevanju tega principa, ni možno izogniti, glede na trende, ki so na svetovnih trgih. Je pa možno vedno narediti primerjavo, videti kakšne so cene drugod in ugotoviti, katere podražitve so upravičene in katere niso. Nekatere pri nas zagotovo niso in to smo velikokrat povedali.

SUZANA LOVEC (POP TV): Še komentar na to, da je k proračunskemu presežku pripomogla proinflacija?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Dokler tega presežka ni bilo, smo poslušali drugačno teorijo - da je proračunski primanjkljaj povzročil inflacijo - tako da naj se tisti, ki so avtorji teh teorij, odločijo.

NATAŠA MARKOVIČ (KANAL A): Še za komentar tožbe Ninamedia prosim?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Katere tožbe?

NATAŠA MARKOVIČ (KANAL A): Te od Ninamedije.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Ne poznam.

DENIS SARKIĆ (VEST.SI): Še eno vprašanje...

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Če bi lahko v rafalu, vse naenkrat...

DENIS SARKIĆ (VEST.SI): Ne gospod premier, ne bom v rafalu. Bi imel, pa še eno vprašanje, ki se dotika novinarjev. Včeraj sta pobudnika peticije poslala v tujino na iste naslove še eno odprto pismo, v katerem v bistvu opozarjata, da se po tistem vašem govoru v državnem zboru, ko ste imeli zaupnico, še vedno vlada in tako kot državni zbor nekako nista odločila narediti neko komisijo, ki je preverjala stanje v medijih v Sloveniji oziroma imeti kakršen koli pogovor z novinarji, ki so pa v bistvu podpisali tisto peticijo. Vaš komentar na to zadnje dogajanje?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Torej, jaz tega dopisa ne poznam. Očitno je ponovno obtožba šla prej v tujino, kot na slovenske naslove, kar je nesprejemljiva praksa.

KATJA ŠERUGA (POP TV): Če se lahko še za trenutek vrnem na ekološko ribolovno cono... gospod predsednik, včeraj smo že slišali tudi nekaj zelo konkretnih ukrepov, ki jih je pač del opozicije, pa tudi druga javnost, dala v javnost. Recimo: odpoklic slovenskega veleposlanika v Zagrebu, celo o blokadi meja smo slišali, pa tudi o posvetovalnem referendumu o vstopu Hrvaške v Evropsko unijo. Če torej hrvaškega odgovora, ki bi bil za Slovenijo sprejemljiv, v naslednjih nekaj dneh ne bo, so to med drugim, tudi možni ukrepi? Kateri od teh, ki bi jih recimo lahko potegnili slovenska vlada?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Torej prvič; noben od teh predlogov nič konkretnega ne rešuje, kvečjemu lahko prispeva k zaostrovanju situacije. Drugič: Slovenija je podprla stališča Evropske komisije, ki terja od Hrvaške ukrepe takoj, ko bosta konstituirana Sabor in nova vlada.

Hvala lepa.